

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการสำรวจความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างเยาวชนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โรงเรียนมัธยมศึกษา และศูนย์บริการการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้
4. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียนและประเภทโรงเรียน
5. เพื่อศึกษาสาขาวิชาชีพที่ต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็น เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาเยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเยาวชนนอกระบบการศึกษาในศูนย์บริการการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลาซึ่งประกอบด้วยอำเภอจะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำนวน 460 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มจำแนกรายจังหวัดได้ดังนี้

1. เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลาซึ่งประกอบด้วยอำเภอจะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อยจำนวน 158 คน
2. เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลาซึ่งประกอบด้วยอำเภอจะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อยจำนวน 145 คน

3. เยาวชนนอกระบบการศึกษาในศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลาซึ่งประกอบด้วยอำเภอจะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย จำนวน 157 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่า 0.95 ส่วนความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค ที่ทดสอบได้มีค่า 0.85

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการด้านการอบรมอาชีพของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมอาชีพพระยะสัน
2. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ มากำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเองโดยกำหนดข้อความตามวัตถุประสงค์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องและคัดเลือกคำถามที่มีความเหมาะสม
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability)
6. การเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูแนะแนวเพื่อรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับคืน
7. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนหญิงมากกว่าเยาวชนชาย เป็นเยาวชนอายุระหว่าง 15-25 ปี ส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 18-21 ปี นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 73.70 กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 53.48 กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ร้อยละ 34.35 กำลังศึกษาในศูนย์บริการการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ร้อยละ 34.13 ส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 500-2,500 บาท และ 2,501-5,000 บาท ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน (ร้อยละ 62.83) สภาพการพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา สภาพครอบครัวบิดามารดาอยู่ร่วมกัน อาชีพ บิดา มารดา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรองลงมา คือ ประกอบอาชีพรับจ้าง

2. ลักษณะความต้องการด้านการอบรมอาซีพระยะสั้น

แหล่งรับรู้ข่าวสารฝึกอบรมของเยาวชนจากหนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 22.83) โทรทัศน์ (ร้อยละ 19.35) และวิทยุ (ร้อยละ 15.87) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมอาซีพระยะสั้น มาก่อน (ร้อยละ 86.09) ลักษณะความต้องการด้านการอบรมอาซีพระยะสั้นของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องการฝึกอบรมอาซีพระยะสั้น ระยะเวลา 1-7 วัน ในช่วงเดือนเมษายน มีนาคม และกุมภาพันธ์ ตามลำดับ ช่วงวันที่เหมาะสมในการเข้ารับการอบรม คือ วันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงเช้า ระหว่างเวลา 09.00-12.00 น. และผู้จัดควรมอบวุฒิบัตรหลังการฝึกอบรม การฝึกอบรมควรเน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ กิจกรรมอบรมควรมีการดำเนินงานนอกสถานที่ด้วย รูปแบบการจัดหลักสูตรอบรม ควรแบ่งเป็นวิชา เยาวชนมีความคาดหวังในอนาคตหลังการอบรม ต้องการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเสริม และต้องการจะเรียนเพิ่มเติม ส่วนใหญ่เยาวชนมีความเห็นว่าการฝึกอบรมอาซีพระยะสั้น เป็นสิ่งจำเป็นมากและมากที่สุด

3. เปรียบเทียบลักษณะความต้องการด้านการอบรมอาซีพระยะสั้นของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ลักษณะความต้องการด้านการอบรมอาซีพระยะสั้นแต่ละประเภทโรงเรียน เฉพาะในด้าน ช่องทางการรับรู้ข่าวสารด้านการฝึกอบรม ประสบการณ์เข้ารับการอบรม เดือน วัน และช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม

ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารด้านการฝึกอบรม พบว่า เยาวชนที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารด้านการฝึกอบรมจากหนังสือพิมพ์ มากที่สุด คือจากหนังสือพิมพ์ รองลงมา คือ โทรทัศน์ สำหรับเยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารด้านการ

อบรมอาชีพจากสื่ออื่น ๆ รองลงมาจากโทรทัศน์ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ช่องทางที่เยาวชนได้รับทราบข่าวสารการอบรมน้อยที่สุดทั้งสามกลุ่ม คือจากเว็บไซต์

ด้านประสบการณ์เข้ารับการอบรม พบว่า เยาวชนจากโรงเรียนทั้ง 3 ประเภทโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมอาชีพพระยะสัน มีร้อยละ 97.93 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ร้อยละ 87.34 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และ ในกลุ่มศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ร้อยละ 73.25 ตามลำดับ

เดือนที่เหมาะสมในการฝึกอบรม พบว่าเยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ต้องการฝึกอบรมในเดือนมีนาคม มากที่สุดและเดือนเมษายน รองลงมา และเยาวชนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต้องการฝึกอบรมในเดือนเมษายน มากที่สุดและรองลงมา เดือนมีนาคม

วันที่เหมาะสมที่เยาวชน ต้องการฝึกอบรม พบว่า ส่วนใหญ่ เยาวชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความต้องการให้ฝึกอบรมในวันเสาร์อาทิตย์ คิดเป็น ร้อยละ 69.66 ร้อยละ 72.78 และร้อยละ 51.59 ตามลำดับ รองลงมาต้องการให้ฝึกอบรม ในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ คิดเป็น ร้อยละ 19.31 ร้อยละ 21.52 และร้อยละ 40.13 ตามลำดับ

ช่วงเวลาที่เหมาะสม พบว่าเยาวชนโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมอาชีพพระยะสัน ในตอนเช้า (09.00-12.00 น.) และรองลงมาในช่วงบ่าย (13.00-16.00 น.) แต่สำหรับเยาวชนศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่วนใหญ่ ต้องการฝึกอบรมอาชีพพระยะสันในตอนบ่าย (13.00-16.00 น.) รองลงมาต้องการในตอนเช้า (09.00-12.00 น.)

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสัน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสันของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าเยาวชนให้ความสำคัญปัจจัยทุกด้านในระดับมาก และปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรมอยู่ในระดับที่มากกว่าปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำ และปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล

ปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการอบรมพระยะสันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า มีความต้องการในระดับมากไปหาน้อยโดยเรียงลำดับดังนี้

ปัจจัยเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ปัจจัยเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางขึ้นและปัจจัยเพิ่มทักษะความสามารถที่มีให้มากขึ้น ตามลำดับ

ปัจจัยด้านการได้รับคำแนะนำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า มีความต้องการในระดับมากไปหาน้อยโดยเรียงลำดับดังนี้ ปัจจัยการได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ปัจจัยได้รับการชี้แนะจากครู อาจารย์ ปัจจัยได้รับการชักชวนจากเพื่อนผู้ใกล้ชิด ตามลำดับ

ปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า มีความต้องการระดับมากไปหาน้อยโดยเรียงลำดับดังนี้ ปัจจัยต้องการมีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ปัจจัยต้องการวุฒิบัตรไปใช้ในการสมัครงาน ปัจจัยต้องการนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพ ตามลำดับ

5. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสั้นจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียนและประเภทโรงเรียน

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสั้นปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ปัจจัยการได้รับคำแนะนำ และปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรม จำแนกตามเพศประเภทโรงเรียนและจังหวัด สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสั้น ปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสั้น ปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำ จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และประเภทโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพพระยะสั้น ปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรม จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา และศูนย์บริการการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. สาขาวิชาที่ต้องการอบรมอาชีพพระยะสั้น

สาขาวิชาชีพที่ต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสั้นของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีรูปแบบความต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่า ทุกข้อมีระดับความต้องการในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ การผลิตและจำหน่ายสินค้าบริโภคในรูปแบบอื่น ๆ การแปรรูปเกษตรตามลำดับ และหากจะพิจารณารายสาขาวิชาในแต่ละด้านจะพบว่า

6.1 ด้านเกษตรกรรม กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์และการประมง ตามลำดับ

6.2 ด้านการแปรรูปการเกษตร กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทการแปรรูป ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ การผลิตปุ๋ยชีวภาพ ตามลำดับ

6.3 ด้านช่างอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทช่างซ่อมคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือ และช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน ตามลำดับ

6.4 ด้านการผลิตและจำหน่ายสินค้าบริโภค กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทการทำอาหาร ขนมอบและเบเกอรี่และการทำขนมไทย ตามลำดับ

6.5 ด้านศิลปะประดิษฐ์ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทงานปั้น งานประดิษฐ์ของที่ระลึกและการแต่งหน้าเค้ก ตามลำดับ

6.6 ด้านการก่อสร้าง กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทช่างไม้ งานก่ออิฐและช่างปูน ตามลำดับ

6.7 ด้านกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทการบริการ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทการเสริมสวย นวดแผนไทย นวดเพื่อสุขภาพและโหราศาสตร์-ไพ่ยิปซี ตามลำดับ

6.8 ด้านอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นประเภทภาษาเพื่อการท่องเที่ยว ดนตรีสากลและคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ลักษณะความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ช่องทางรับข่าวสารด้านการฝึกอบรม ส่วนใหญ่ทราบข่าวการฝึกอบรมจากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์และวิทยุตามลำดับ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนในสถานศึกษา การรับรู้ข่าวสารได้รับรู้และเข้าถึงได้ง่าย มีห้องสมุดของโรงเรียนและห้องสมุดของศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ดังนั้น ถ้าหากมีการจัดกิจกรรมอบรมอาชีพ ช่องทางการประชาสัมพันธ์ แจ้งข้อมูลข่าวสารควรดำเนินการผ่านช่องทางที่เยาวชนเข้าถึงได้ง่าย และให้ครอบคลุมในช่องทางหลักเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และช่องทางเว็บไซต์ในการเข้าถึงข่าวสารด้านอาชีพ เป็นช่องทางที่เข้าถึงได้น้อยมาก

2. เยาวชนส่วนมากไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมาก่อนเนื่องจากเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีช่วงเวลาดังกล่าวใช้ในการเรียนมาก โอกาสที่จะได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทักษะอาชีพมีน้อย แต่มีความสนใจฝึกอบรมและเห็นว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นมากและมากที่สุด จึงเป็นข้อมูลที่ยืนยันได้ว่าเยาวชนเห็นความจำเป็นและเห็นความสำคัญของการจัดอบรมอาชีพระยะสั้น เป็นโอกาสที่หน่วยงานหรือโรงเรียนจะจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้เยาวชนเข้าร่วมในการพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพเพิ่มเติมนอกเหนือจากความรู้วิชาสามัญและทางศาสนา เป็นการเสริมให้เยาวชนเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาศักยภาพครบถ้วน มีความรู้วิชาสามัญเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความรู้ทางศาสนาเพื่อเป็นพัฒนาให้เป็นคนดีมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีทักษะในวิชาชีพเป็นอาชีพเสริม เพิ่มทักษะอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ เป็นความรู้พื้นฐานวิชาชีพเพื่อศึกษาความรู้ด้านอาชีพเพิ่มเติมเพื่อไปประกอบอาชีพต่อไป

3. ลักษณะความต้องการของเยาวชนด้านฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรม ระยะเวลา 1-7 วัน ในเดือนเมษายน มีนาคมและเดือนกุมภาพันธ์ ช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ระยะเวลา 09.00-12.00 น. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงต้องการฝึกอบรมอาชีพในช่วงที่ไม่ติดภารกิจเรื่องการเรียนรู้ จึงต้องการฝึกอบรมในช่วงที่เป็นวันหยุดหรือช่วงปิดภาคเรียนจะได้ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาและควรมอบวุฒิบัตรหลังการฝึกอบรม โดยในการฝึกอบรมต้องเน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมถึงควรมีการดูงานนอกสถานที่ด้วย รูปแบบการฝึกอบรมควรแบ่งเป็นวิชา ที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเสริมได้ โดยเห็นว่าการฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็นมาก จากผลการศึกษา พบว่าเยาวชนเห็นความสำคัญของการฝึกอบรมอาชีพ และมีความต้องการหลักสูตรการฝึกอบรมที่เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้และประสบการณ์อย่างเต็มที่ด้วยกระบวนการฝึกอบรมที่มีวิธีการอบรมที่ครบถ้วนหลายรูปแบบทั้งการบรรยายภาคทฤษฎี การปฏิบัติ และการศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในวิชาชีพให้มากขึ้น และต้องการวุฒิบัตรรับรองหลังจากการอบรม ซึ่งลักษณะความต้องการ ด้านรูปแบบกระบวนการฝึกอบรมและรับวุฒิบัตรดังกล่าว มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณเฑียร บุญช่วย (2544)

ผลการศึกษา ลักษณะความต้องการด้านระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับฝึกอบรมดังกล่าว มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุพรรณ มียิ้มและคณะ (2550) ที่สรุปว่า รูปแบบและลักษณะความต้องการฝึกอบรมประชาชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งประกอบด้วยเกษตรกร แม่บ้านและเยาวชน ต้องการฝึกอบรมในสถานที่ใกล้บ้าน ในหมู่บ้านตำบลหรืออำเภอ เป็นการฝึกอบรมระยะสั้น ๆ เวลา 3-5 วัน และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย ของ บุญเรือง สุนทรวิศิษฐ์ (2553) ที่พบว่า ความต้องการฝึกอบรมอาชีพ ที่ต้องการฝึกอบรมแบบสาธิตและ ต้องการให้ฝึกอบรมระยะเวลา 1-2 วัน

4. ลักษณะความต้องการความคาดหวังหลังฝึกอบรม เยาวชนในสี่ 4 จังหวัด ส่วนใหญ่ เยาวชนมีความคาดหวังหลังฝึกอบรม ในด้านการประกอบอาชีพเสริมมากที่สุด และเยาวชนมี

ความเห็นว่าการฝึกอบรมอาชีพเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเยาวชนในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสนใจด้านการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อนำไปประกอบอาชีพ เห็นความสำคัญและมีความคาดหวังในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์หลังฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของมารุต คำชะอมและคณะ (2548)

5. เปรียบเทียบลักษณะความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นของเยาวชนใน 4 จังหวัดภาคใต้ จำแนกตามประเภทโรงเรียน ในด้านช่องทางการรับข่าวสารการอบรมอาชีพ ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมอาชีพ เดือน วันและช่วงเวลา ที่เหมาะสม พบว่า เยาวชนโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความต้องการดังกล่าว โดยส่วนใหญ่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ เนื่องจากมีสภาพแวดล้อม และบริบทที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งจะทำให้การจัดฝึกอบรมวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ

6. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยแสดงว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำ ปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรม อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการด้านการอบรมอาชีพระยะสั้นของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยทั้งสามด้านที่ส่งผลต่อความต้องการเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรม และปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำ ตามลำดับ จากผลดังกล่าวทำให้เข้าใจถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการเข้ารับการอบรมอาชีพระยะสั้น เพราะเยาวชนมีปัจจัยทั้งด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ปัจจัยการได้รับคำแนะนำ ปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก แสดงว่าเยาวชนต้องการและตัดสินใจเข้ารับอบรมอาชีพมาจากหลายปัจจัย ดังนั้น การจัดกิจกรรมฝึกอบรม ผู้จัดอบรมควรประชาสัมพันธ์สื่อสารข้อมูลข่าวสารไปถึงเยาวชน โดยการประสานงาน ให้ข้อมูลผ่านผู้ปกครอง ครู เพื่อน ผู้ใกล้ชิด หรือชี้แจงให้เยาวชนเห็นประโยชน์ในการเข้ารับการอบรมและเกิดแรงจูงใจ ทำให้เยาวชนตัดสินใจเข้ารับการอบรมที่หน่วยงานจัดได้ การสร้างแรงจูงใจสำหรับเยาวชนและการได้รับคำแนะนำจากบุคคลที่ใกล้ชิดมีอิทธิพลจะทำให้เยาวชนตัดสินใจในการเลือกที่จะประกอบอาชีพหรือมุ่งมั่นพัฒนาตนเองได้ (Creed et al, 2011)

7. เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน และประเภทโรงเรียน พบว่า เพศ และระดับชั้นเรียน ไม่มีผลแตกต่างต่อปัจจัยทั้ง 3 ด้าน สำหรับประเภทของโรงเรียนส่งผลแตกต่างต่อปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล และปัจจัยด้านการความคาดหวังหลังฝึกอบรม เมื่อเปรียบเทียบรายคู่แต่ละประเภทโรงเรียน มีความแตกต่างกัน จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการด้านการฝึกอบรมแต่ละด้าน สามารถนำมาพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์หรือสร้างจุดเด่นหลักสูตร

ฝึกอบรมอาชีพ รวมทั้งให้ข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะพื้นที่เป้าหมายที่มีอัตลักษณ์พิเศษในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้สอดคล้องกับปัจจัยที่ส่งผลกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด

8. สาขาวิชาชีพที่ต้องการด้านการอบรมอาชีพพระยะสั้นของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสาขาวิชาที่ต้องการอบรมอาชีพพระยะสั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกข้อมีระดับความต้องการในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ การผลิตและจำหน่ายสินค้าบริโภค รูปแบบอื่นๆ การแปรรูปเกษตร ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าสาขาวิชาชีพที่ต้องการของกลุ่มตัวอย่างด้านต่าง ๆ มีอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มารุตและคณะ (มารุตและคณะ, 2548) ที่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ต้องการฝึกอบรมอาชีพพระยะสั้นในสาขา การตัดเย็บเสื้อผ้า การทำขนม การก่อสร้างเพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น การจัดหลักสูตรอบรมให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนโดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยอื่นที่พบว่าความต้องการฝึกอบรมอาชีพพระยะสั้นของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับมาก (กิตติพงศ์, 2551)

ผลการวิจัยข้างต้นนี้เป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่า ความต้องการฝึกอบรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความต้องการระดับมาก แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงปัจจัยความต้องการด้านอื่น ๆ ด้วยดังผลงานวิจัยของวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2548) ที่กล่าวถึง ความต้องการที่แท้จริงของประชาชนสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประการ คือ 1) ความต้องการการมีส่วนร่วม 2) ความต้องการการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3) ความต้องการความยุติธรรมและความเท่าเทียมกัน และ 4) ความต้องการให้ยอมรับความเป็นอัตลักษณ์พิเศษของคนในพื้นที่ เพราะการเลือกรูปแบบความต้องการในการฝึกอบรมอาชีพใด ๆ นั้น จะต้องมียปัจจัยที่มาจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนเป็นสำคัญ ให้ในสิ่งที่ประชาชนต้องการ และสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้อย่างทันท่วงที อันจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคม 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะ รูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการฝึกอบรมอาชีพพระยะสั้นของเยาวชน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความต้องการและเห็นความจำเป็นของการฝึกอบรม และโดยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้าอบรมอาชีพพระยะสั้น จึงเป็นโอกาสที่จะพัฒนาอาชีพให้เยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้และทักษะวิชาชีพเพิ่มขึ้น

2. ช่องทางในการแจ้งข้อมูลประชาสัมพันธ์กิจกรรม โครงการอบรมวิชาชีพ เยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถรับรู้ข่าวสารได้หลายช่องทาง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ดังนั้น ควรใช้ช่องทางดังกล่าวเพื่อประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และควรใช้รูปแบบผสมผสานหลายช่องทางด้วยกัน

3. เยาวชนทั้ง จากโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ศูนย์บริการ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความสนใจต้องการการอบรมวิชาชีพในระดับมาก และไม่แตกต่างกันการจัดกิจกรรมอบรมวิชาชีพสำหรับทุกกลุ่มจึงสามารถดำเนินการได้ ดังนั้น หน่วยงานราชการและทุกภาคส่วนที่รับผิดชอบงานด้านพัฒนาอาชีพเยาวชนสามารถจัดอบรมอาชีพได้ทุกกลุ่มตามความสนใจ

4. เยาวชนมีความต้องการลักษณะ รูปแบบวิธีการฝึกอบรม รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการมีทั้งในปัจจัยด้านแรงจูงใจบุคคล ปัจจัยด้านการได้รับการแนะนำ และปัจจัยด้านความคาดหวังหลังฝึกอบรม นอกจากนี้เยาวชนต้องการสาขาวิชาชีพที่หลากหลาย ดังนั้น การจัดกิจกรรมโครงการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสันควรพิจารณาในด้านดังกล่าวเพื่อให้การพัฒนาอาชีพของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง

5. ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สามารถเป็นข้อมูลให้สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และหน่วยที่จัดฝึกอบรมสำหรับเยาวชนได้กำหนดแนวทางจัดหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพพระยะสันแบบให้เปล่า เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของเยาวชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างครบถ้วนและสอดคล้องกับแนวนโยบายของทางมหาวิทยาลัยและนโยบายของหน่วยงาน

6. เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นข้อจำกัดการเก็บข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประสานโดยตรงกับทางโรงเรียน และการส่งทางไปรษณีย์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูลที่รวบรวมได้ไม่ใช่ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งทำให้อาจไม่ทราบความต้องการที่แท้จริงอย่างครอบคลุมและทั่วถึงเท่าที่ควร แต่สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมอาชีพพระยะสันสำหรับที่สอดคล้องความต้องการได้ ดังนั้น การดำเนินจัดกิจกรรมฝึกอบรมพระยะสันสำหรับเยาวชนควรมีการสำรวจข้อมูลเชิงลึกเฉพาะกลุ่ม เช่น ประชุมระดมสมอง หรือ Focus group

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความต้องการด้านฝึกอบรมอาชีพพระยะสัน สำหรับเยาวชนในโรงเรียน/ ชุมชน กลุ่มที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายประเภทต่าง ๆ ผู้ที่มีผลกระทบจากเหตุการณ์ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ศึกษาความต้องการด้านฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น สำหรับเยาวชนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ศึกษาความต้องการหลังฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นของหน่วยงานและสถาบันฝึกอบรมต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการบริการวิชาการและการสนับสนุนต่อเนื่องหลังจากการฝึกอบรม
4. ศึกษาวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลฝึกอบรมวิชาชีพและต้นทุนของกิจกรรม/โครงการของหน่วยงานฝึกอบรมอาชีพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Prince of Songkla University
Pattani Campus